

Methotrexaat

De behandeling

Methotrexaat kan worden gebruikt bij de behandeling van psoriasis.

Psoriasis wordt altijd met een zalf behandeld. Het is de meest eenvoudige en veilige behandelingswijze. Wanneer met zalftherapie onvoldoende resultaat wordt bereikt, wordt gekozen voor UV-lichttherapie. Wanneer met UV-lichttherapie de psoriasis evenmin volledig verdwijnt of na korte tijd weer in volle hevigheid terugkeert, zijn er nog mogelijkheden met dagbehandeling of een behandeling in het ziekenhuis.

Wanneer dit niet mogelijk is of de psoriasis na een dergelijke behandeling snel in grote omvang terugkeert, kan gekozen worden voor een behandeling met medicijnen. Voor behandeling van psoriasis kan gekozen worden voor

- ciclosporine;
- fumaarzuur;
- methotrexaat;
- en retinoiden.

Methotrexaat

Methotrexaat is een medicijn dat al tientallen jaren in gebruik is. Bij toeval werd ontdekt dat het sterk werkzaam is bij psoriasis. Omvangrijke psoriasis kan hiermee eenvoudig behandeld worden. Methotrexaat is ook werkzaam tegen gewrichtsklachten, die door psoriasis veroorzaakt worden.

Na starten van het gebruik van methotrexaat duurt het tenminste een maand, soms twee maanden, voordat de psoriasis vermindert. Bij gebruik van methotrexaat kunnen ernstige bijwerkingen ontstaan. Vrijwel altijd kunnen de bijwerkingen tijdig ontdekt worden, voordat hierdoor problemen ontstaan.

Bij gebruik van methotrexaat is regelmatig controle door uw arts noodzakelijk. Regelmatig vindt bloedonderzoek plaats. Wanneer u er zeker van wilt zijn dat het gebruik van methotrexaat veilig is, moet u het voorschrift van uw arts nauwkeurig opvolgen. Daarnaast is het noodzakelijk dat u uw afspraken voor controle op de polikliniek nakomt. Wanneer u van mening bent dat u van het gebruik van methotrexaat klachten ondervindt, moet u dit aan uw arts melden.

Hoe wordt methotrexaat gebruikt?

- Methotrexaat wordt slechts op één dag van de week ingenomen. Dit is voor behandeling van psoriasis voldoende. Hierdoor wordt ook het risico op een bijwerking minimaal. Nooit wordt

methotrexaat dagelijks gebruikt.

- Methotrexaat wordt via de lever uit het lichaam verwijderd. Gebruik van alcohol vermindert de werking van de lever. Gebruik van alcohol moet dan ook ontraden worden zolang u methotrexaat gebruikt.

Mogelijke complicaties/risico's

Bijwerkingen

Bijwerkingen kunnen ontstaan. Om bijwerkingen tijdig op te sporen is regelmatig bloedonderzoek noodzakelijk. Hiervoor is uw medewerking vereist. Wanneer de behandeling tijdig gestaakt wordt verdwijnen de bijwerkingen geheel. Hieronder staan een aantal belangrijke bijwerkingen genoemd. Wanneer u één van deze klachten heeft, moet u uw arts daarvan in kennis stellen.

Maag/darmklachten

Op de dag dat methotrexaat wordt ingenomen, zijn veel mensen misselijk. Slechts zelden gaat dit gepaard met braken of diarree. In zeldzame gevallen ontstaan zweertjes in de mond. Wanneer dit het geval is, moet u uw arts daarvan in kennis stellen.

Methotrexaat kan niet gebruikt worden in de zwangerschap

Methotrexaat veroorzaakt afwijkingen bij het ongeboren kind. Methotrexaat mag dan ook niet gebruikt worden in de eerste drie maanden van een zwangerschap. Tijdens het gebruik van methotrexaat moet u ervoor zorgen dat u niet zwanger kunt worden.

Mannen moeten geen kinderen verwekken

Methotrexaat beïnvloedt ook de zaadcellen. Het wordt daarom aangeraden om tijdens het gebruik van methotrexaat geen kinderen te verwekken.

Leverstoornissen

Na een zeer langdurig gebruik van methotrexaat kan een verandering in de lever ontstaan. Uw dermatoloog houdt bij hoeveel methotrexaat u in de loop van uw leven heeft ingenomen. Hiermee wordt het risico op het ontstaan van een dergelijke leverafwijking ingeschat. Wanneer de hoeveelheid methotrexaat, die u in het leven heeft ingenomen, te groot wordt, moet het gebruik van methotrexaat gestaakt worden. Is voortzetting van de behandeling toch noodzakelijk, dan kan dat alleen wanneer met zekerheid een leverafwijking wordt uitgesloten. Dit gebeurt door een zogenaamd leverbiopt, dat door een internist wordt afgenomen.

Longziekten

In zeldzame gevallen veroorzaakt methotrexaat longklachten. Er ontstaat koorts, een droge hoest en toenemend kortademigheid. Wanneer u deze klachten heeft, moet u uw arts daarvan direct in kennis stellen.

Vermindering van bloedcellen

Methotrexaat kan de aanmaak van bloedcellen verminderen. Hierdoor vermindert de weerstand tegen infecties of ontstaan snel bloedingen. Door bloedonderzoek wordt dit probleem opgespoord. Regelmatig bloedonderzoek is daarom noodzakelijk.

Combinatie met andere medicijnen

Methotrexaat kan niet met alle soorten medicijnen gecombineerd worden. Met sommige medicijnen neemt het risico op bijwerkingen toe. Uw apotheek kan er op toezien dat u geen medicijnen gaat gebruiken, waardoor u bijwerkingen kunt krijgen.

Andere bijwerkingen

Zoals bij vrijwel alle medicijnen kunnen talrijke bijwerkingen ontstaan. De meeste bijwerkingen zijn zeer zeldzaam en veroorzaken hooguit ongemak. Ze zijn zeker niet levensbedreigend. Voor informatie over deze minder belangrijke bijwerkingen kunt u de bijsluitertekst van methotrexaat raadplegen.

Foliumzuur

Foliumzuur is een vitamine, dat ook in voeding voor komt. Recent is gebleken dat foliumzuur de kans op een aantal bijwerkingen van methotrexaat vermindert. Het is mogelijk dat uw arts u adviseert om ook foliumzuur te gebruiken.

LET OP: Foliumzuur mag nooit op dezelfde dag als de methotrexaat ingenomen worden!

Contact

Wij hopen u goed geïnformeerd te hebben. Mocht u toch nog vragen hebben dan kunt u deze gerust stellen aan de behandelend arts.